

МИСТЕЦТВО ПРОВОКАЦІЇ ТА ПРОВОКАЦІЇ В МИСТЕЦТВІ

ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ

Кафедра, на якій викладається дисципліна

ТЕРМІНИ ВИВЧЕННЯ

Магістр

ІТМ

Весняний семестр

Вимоги до матеріально-технічного забезпечення студента: проектор, екран

КЛЮЧОВІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

За результатами вивчення курсу студент повинен знати:

- сучасні мистецтвознавчі концепти та широкий фактологічний матеріал з історії та теорії мистецтва;
- внесок відомих теоретиків зарубіжного та українського мистецтва, важливі історіографічні досягнення у дослідженні феномену несвідомого;
- специфіку метафоричного ставлення до дійсності та суб'єктивний характер відображення як винятковості пізнання в мистецтві;
- причини виникнення мистецьких провокацій.

За результатами вивчення курсу студент повинен уміти:

- аналізувати явища історії мистецтва, критично оцінювати тенденції розвитку сучасної мистецтва;
- осягнути метафоричність, парадоксальність та естетичне багатство художньої мови;
- самостійно виявляти емоційно-чуттєві особливості художньої творчості та ціннісні ідеали митця;
- охарактеризувати емоційний вплив художнього твору на людину;
- аналізувати гедоністично-розважальний, провокативний, пропагандистський та ін. аспекти у творчості конкретних майстрів;
- конструктивно мислити, відстоювати свої наукові позиції та переконання, творити свої власні інтерпретаційні моделі трактування мистецтва;
- виявляти свідомі спекуляції та маніпуляції в мистецтві, критично аналізувати соціально-політичну заангажованість мистецьких творів;
- відтворити логіку мистецьких провокацій в історичній ретроспективі;
- критично аналізувати та протистояти агресивним соціальним викликам та мистецькому екстремізмові в сучасній культурі;
- пропагувати власну творчість;
- застосовувати навички філософського-психоаналітичного дискурсу для обґрунтування власного світогляду, вдосконалення особистої мистецької культури.

КОРОТКИЙ ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

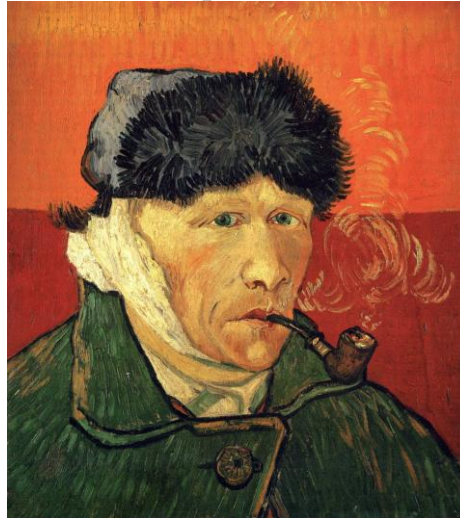

- **Тема 1. Мистецтво та соціальні виклики**

— **Соціологічні аспекти мистецтва.** Проблема замовлення та патронажу. Кіч у сучасному мистецтві України. Мистецькі маніфестації молодіжних субкультур. «Золоті купола»: кримінальна субкультура у мистецтві пострадянського простору.

Девіантна поведінка як засіб популяризації власної творчості. Скандальні твори в історії мистецтва. Мистецтво під кайфом: алкоголізм і наркоманія у мистецтві. Естетичні маніпуляції в медіа-мистецтві та рекламі.

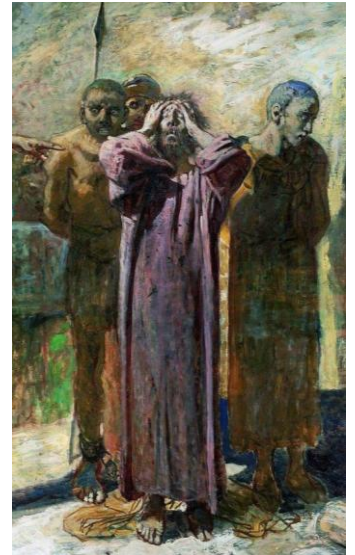
- **Мистецтво і влада.** Від тиражування образів до «маршу мільйонів». Мистецтво тоталітаризму і «русская весна». «Золотий батон»: художня культура як служниця «номенклатурної шпани» України.

- **Тема 2. Психологія та мистецтво.**

— **Психологія та художня творчість.** Психологія мистецтва З. Фрейда. Течії неофрейдизму та трактування процесу художньої творчості. Комплекси (Мадонни і Блудниці, мачо, Едипа, Медеї, «дверей, що закриваються») у світовому мистецтві. Геніальні аутисти та «герметичний світ» Мікеланджело. Латентна гомосексуальність і художня творчість. Гомосексуалізм, що межує з геніальністю: моральні провокації у житті митців.

— **Обдаровані безумством.** Психотична геніальність і «хвороба ван Гога». Геніальні художники ≡ божевільні художники. Між раєм і пеклом: художні твори, що постали на різних фазах біполярного афективного розладу автора. «Виродження, безумство, імпотенція» в сучасному мистецтві.

• Тема 3. Провокаційні теми в мистецтві

— **Контroversійні теми образотворчого мистецтва.** Тема смерті у мистецтві. Образ диявола в мистецтві: архетип тіні, творчості та тілесної чуттєвості. Тема жаху в образотворчому мистецтві. «Дешеві жахіття» сучасності.

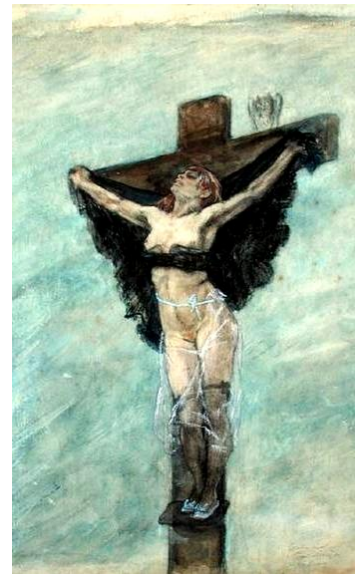
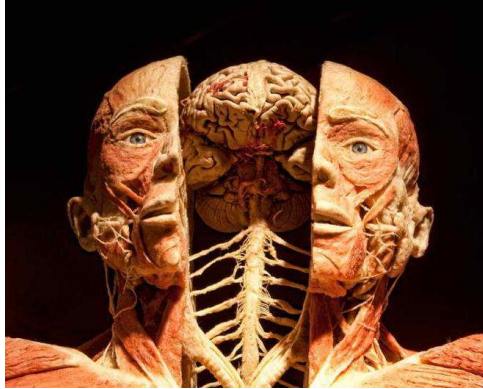
— **Моральні провокації в історії мистецтва.** Митець як опозиціонер до класичної єдності істини-добра-краси. Виклик суспільній моралі та «священні сімейні узи»: інцест, братовбивство, батьковбивство, дітовбивство в образотворчому мистецтві. Десакралізація тіла та «анатомічний театр». Міф про «еротичний рай». Батончик Bountu і профанація образу біблійного раю в сучасній культурі.

— **Любов, еротика, порнографія у мистецтві.** Нью-арт. «Nuditas criminalis»: художній твір як об'єкт для вуаеризму. Фатальна жінка, летальна жінка, секс-бомба в історії мистецтва. Образ жінки в мистецтві стилю нуар. «Зруйнована мапа кохання»: некрomanія, педофілія, зоофілія в мистецтві. Музеї еротичного мистецтва.

- **Тема 4. Формальні провокації в історії мистецтва**

— **Провокація формою.** Естетизація потворного у мистецтві. Провокація руйнування у мистецтві. Провокації в архітектурі. Епатаж у дизайні. «End of Art» і принцип «все дозволено» в мистецтві. Сучасні мистецькі практики: «жарт з поганим смаком».

- **Тема 5. Провокації в системі художнього стилю та художнього напрямку.**

— **Мистецтво декадансу fin de siècle.** Тематика й іконографія декадансу – теми розкладання та смерті, образи фатальних жінок та андрогінів, апатична сексуальність і хвороблива еротика. Сексуальні гримаси декадансу. «Чорна пантера, білий ведмідь»: декаданс у мистецтві України межі XIX – XX ст.

— **Арт-екстремізм сучасного «public art».** Молодіжна та сексуальна революція середини XX ст. і революційні зміни у сфері мистецтва. Спонтанна публічність, контекстуалізм акціонізму як мистецтва дії. Художник як жест: мистецтво перформансу. Артивізм початку XXI ст.

РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНЮВАННЯ (форми, критерії) – залік (оцінювання за накопичувальною стобальною системою)

**Автор програми
(викладач дисципліни)**

**доцент кафедри ІТМ
М. Студницька**